

Tárgy: Adóbevételek alakulásának értékelése
Előterjesztő: Dr. Kállai-Csarnai Judit jegyző
Készítette: Szőke Edit adóigazgatási csoportvezető
Véleményező Bizottság: Humánügyi Bizottság
Ügyrendi, Jogi, Közbiztonsági és Esélyegyenlőségi Bizottság
Pénzügyi, Gazdasági Bizottság
Tervezett döntés: 1 db határozat
Döntés: Egyszerű többségi, nyílt szavazással

ELŐTERJESZTÉS
Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete
2023. november 27-i nyílt ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatokat.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdésének g) pontjában foglaltakra tekintettel a települési önkormányzat képviselő testülete a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást.

Az önkormányzati adóhatósági feladat- és hatáskör címzettje a jegyző. Az adóztatással kapcsolatos hatósági feladatokat a jegyző irányításával, az adócsoport munkatársai látják el.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdése alapján „e törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat képviselő testülete rendelettel az önkormányzat illetékességi területén helyi adókat vezethet be”.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat és a hivatal működéséhez szükséges saját (közhatalmi) bevételek jelentős részének a beszedését, valamint egyéb, az állam által az önkormányzati adóhatósághoz delegált hatósági feladatot.

Ezen belül végzi az önkormányzat által bevezetett helyi adók kivetésével, beszedésével, a gépjárműadó hátralék behajtásával, MÁK részére történő továbbutalásával, az adók módjára behajtandó köztartozások, a közigazgatási hatósági eljárási illeték, a talajterhelési díj, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója, a mezőöri járulék beszedésével kapcsolatos feladatokat. Nyilvántartja továbbá a desztilláló berendezések vásárlásának bejelentését, ezzel kapcsolatban, adatot szolgáltat a Nemzeti Adó- és Vámhatóság részére.

Megkeresésre elkészíti és kiadja a vagyoni bizonyítványokat, az adóigazolásokat, az adó- és értékbizonyítványokat, valamint a lakóingatlan lefoglalása, illetve kiürítése tárgyában készített hatósági bizonyítványokat. A csoport ellátja továbbá a pénzforgalmi adatok,

adózónkénti adószámlákra történő könyvelését, a negyedévenkénti zárási feladatokat, valamint az ezekhez kapcsolódó, MÁK és a pénzügyi osztály részére történő adatszolgáltatást.

Az adóhatósági feladatellátáson túl, az adócsoporthoz jár el egyes földművelésügyi, valamint állategészségügyi hatósági feladatok ellátásában, szervezi és szakmailag irányítja a mezői őrszolgálatot, szervezi továbbá az ebek 3 évenkénti összeírását.

Az önkormányzati adóhatóság adóadat-feldolgozási tevékenységét az ASP ADÓ szakrendszer segítségével végzi. 2022. decembere óta megnehezíti a mindennapos munkánkat a rendszer működésében tapasztalt fennakadás, melyet a verzióváltások sorozata sem javít. A szakrendszer hibái sokszor hátráltatják a folyamatos munkavégzést, illetve az ügyintézési határidők betartását.

Az adócsoporthoz által ellátott feladatok nem csak széleskörűek, hanem igen nagy az iktatott ügyiratok száma is. 2023. 09. 30. napjáig mindösszesen 11.902 db főszámba iktatott ügyiratról 9.345 db adóhatósági intézkedést igényelt. Az alszámba iktatott hivatali ügyiratok száma 23.422 db volt, melyből 12.284 db adóügyhöz kapcsolódott.

Önkormányzatunk a 2023. évi költségvetésébe, a 2022. évi előirások, a december 31. napján nyilvántartott hátralékos állomány figyelembe vételével, 347.600.000-Ft-ot tervezett be.

Adóhatóságunk 2023.09.30. napjáig, helyi adóból 484.320.784.-Ft, átengedett központi adóból (termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója) 0.-Ft, egyéb feladatellátásból 9.250.136.-Ft, mindösszesen: 493.570.920.-Ft bevételt teljesített.

Az adóbevételek alakulását elsősorban az önkormányzatnál bevezetett adónemek száma, illetve azok mértéke határozza meg. Ugyanakkor figyelembe kell venni a település gazdasági adottságait, a helyben működő vállalkozások eredményességét, valamint az adóalanyok fizetőképességét, fizetési hajlandóságát.

Helyi iparűzési adó (HIPA):

A helyi adóbevételeken belül a helyi iparűzési adó szerepe meghatározó, mely alapvetően befolyásolja az adóbevételek alakulását.

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó. A vállalkozó iparűzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy a tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja. Az adókötelezettség az iparűzési tevékenység megkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszüntetésének napjával szűnik meg. Az adó mértéke a törvény szerinti maximális érték, 2 %.

Az adózó a helyi iparűzési adóról szóló adóbevallási kötelezettségét, ideértve az adóbevallás kijavítását és az önellenőrzéssel való helyesbítést, és az adóelőlegről szóló bevallási kötelezettségét kizárólag az állami adóhatósághoz elektronikus úton teljesítheti. Az iparűzési adóbevallás feldolgozása, esetleges javítása az önkormányzati adóhatóságnál történik.

Az adóalanyok a (március 15. szeptember 15.) befizetett előleggel, az éves bevallás során számolnak el. Ebből kifolyólag a május 31-ig benyújtott végleges adójukat tartalmazó bevallás, jelentős eltérést is mutathat akár pozitív, akár negatív irányban a megfizetett adóelőleggel szemben.

Ez az adónem a legnehezebben tervezhető, előre nehezen kiszámítható adóbevétel, mivel az adóévet megelőző 2. évről beadott bevallásokban szereplő számadatok alapján történik. Az iparűzési adó a gazdasági, inflációs hatásoknak leginkább kitett adónem.

A 2023. III. negyedév végéig az adóhatóságunk által beszedett adóbevétel 86,60%-át, az iparűzési adóból származó bevétel képezte.

Nyitó hátralék: 12.733.656.-Ft
Folyó évi előírás: 516.355.256.-Ft
Tervezett bevétel: 280.000.000.-Ft
Befolyt adó összege 2023. szeptember 30-ig: 427.449.820.-Ft

Az ASP - Adó szakrendszerre történő áttéréssel, az ügyfélkapuval rendelkező ügyfeleinknek lehetőségük van az Önkormányzati Hivatali Portálon keresztül az elektronikusan igénybe vehető szolgáltatások, mint pl.: egyenleg lekérdezés, bevallások lekérdezése, adóigazolás kérés, stb. használatára. Ez utóbbi szolgáltatás előnye, hogy 24 órás időintervallumban lekérdezhetők a vállalkozások számára fontos adózói információk.

Magánszemélyek kommunális adója:

A magánszemélyek kommunális adóját, mely a helyi iparűzési adó után a második legnagyobb bevételt jelentő adónem, az önkormányzati adóhatóság kivetéssel állapítja meg. Kommunális adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki az év első napján valamely lakóingatlan vagy telek tulajdonosa, továbbá azt a magánszemélyt, aki az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti jogával rendelkezik.

Az adó mértéke 2023. január 1. napjától belterületi lakásonként, építési telkenként 12.000.-Ft/év/ingatlan, külterületi lakott lakásonként 6.000.-Ft/év/ingatlan, külterületi lakatlan lakásonként, építési telkenként: 0.-Ft/év/ingatlan.

Nyitó hátralék: 13.783.179.-Ft
Folyó évi előírás: 51.770.319.-Ft
Tervezett bevétel: 47.000.000.-Ft
Befolyt adó összege 2023. szeptember 30-ig: 46.511.707.-Ft

Építményadó:

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész, valamint a nem magánszemély tulajdonában lévő lakások. Az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed, annak rendeltetésétől, illetve hasznosításától függetlenül. Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa. Az önkormányzati adóhatóság az éves építményadót az adózó adatbejelentése alapján kivetés útján állapítja meg. Az adó mértéke nem magánszemély tulajdonában lévő

lakás esetén 120 Ft/m²/év, kereskedelmi egység esetén 200 Ft/m²/év, egyéb nem lakás céljára szolgáló épület, valamint a nem magánszemély tulajdonában lévő, illetve magánszemély tulajdonában lévő, de bérbeadás útján hasznosított gépjárműtároló esetén 70 Ft/m²/év.

Nyitó hátralék: 1.506.168.-Ft

Folyó évi előírás: 9.305.032.-Ft

Tervezett bevétel: 8.500.000.-Ft

Befolyt adó összege 2023. szeptember 30-ig: 8.479.984.-Ft

Telekadó:

A telekadó a vagyoni típusú adók csoportjába tartozik, mely minimális számú adózót (10 vállalkozás), kizárólag jogi személyeket érint. Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő telek. Az adó alanya az, aki az év első napján a telek tulajdonosa.

Nyitó hátralék: 38.200.-Ft

Folyó évi előírás: 735.050.-Ft

Tervezett bevétel: 700.000.-Ft

Befolyt adó összege 2023. szeptember 30-ig: 363.425.-Ft

Tartózkodási idő utáni idegenforgalmi adó (IFA):

Adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az adó mértéke személyenként és vendégéjszakánként 150 Ft. Az idegenforgalmi adót az adó beszedésére kötelezett szedi be, és a beszedésre kötelezett tesz adóbevallást.

Nyitó hátralék: 319.191.-Ft

Folyó évi előírás: 628.200.-Ft

Tervezett bevétel: 800.000.-Ft

Befolyt adó összege 2023. szeptember 30-ig: 1.105.041.-Ft

Követeléskezelés (Végrehajtási cselekmények):

A tervezett adóbevételek teljesüléséhez elengedhetetlen a behajtási munka. Amennyiben az adóalanyok nem fizetik meg határidőben az adót, úgy végrehajtási cselekményre kerülhet sor. Az önkormányzati adóhatóság szolgáltató jellegének része, hogy biztosítja az adózók számára az önkéntes jogkövető magatartás ösztönzését a követeléskezelés és a végrehajtás során. Elsődleges cél, hogy a kényszerítő jelleg alkalmazására csak azon tartozással rendelkező adózók esetében kerüljön sor, akik az adókötelezettségüket szándékosan nem teljesítik, és folyamatosan adóelkerülő magatartást tanúsítanak. Adóhatóságunk a követeléskezelési eljárás során is folyamatosan lehetőséget kínál a tartozás kényszercselekmények és hátrányos jogkövetkezmények nélküli megfizetésére.

Minden évben a törvényben meghatározott időpontig (évente kétszer) értesítést küldünk az adózók adószámláinak egyenlegéről. Az első félévben a magánszemélyek kommunális adóját érintő adómérték változása miatt 4340 db határozat került kiküldésre, emellett 892 db fizetési

felhívás a hátralékosok számára. Az értesítések minden esetben tartalmazták a befizetési postai csekket is.

A negyedik negyedévben a tartozással rendelkező magánszemélyeknek, egyéni vállalkozóknak, vállalkozásoknak fizetési felszólítást küldünk az adótartozás rendezésére. Amennyiben ez nem vezet eredményre, abban az esetben megkezdődik a végrehajtási eljárás. Magánszemélyek esetében a leggyakoribbak a jövedelem letiltások, valamint az adóalanyok pénzforgalmi számláinak felkutatása után hatósági átutalási megbízás kiadása a pénzügyi intézetek felé.

Amennyiben az adózó fizetési kötelezettségét valamilyen méltányolható gazdasági vagy személyes okból határidőre nem tudja teljesíteni, abban az esetben fizetési kedvezményt kérhet.

A nyilvántartott hátralékállomány összege változó képet mutat az év során. Az éves befizetési határidőket követően megnövekednek, majd adóhatóságunk követeléskezelési, illetve végrehajtási cselekményei következtében csökkennek.

Igyekszünk az adófizetésre kötelezettek körének minél szélesebb körű feltárására. A munkaerő kapacitásunkat figyelembe véve lehetőségeinkhez mérten törekszünk a bevallási kötelezettségüknek eleget nem tevő adóalanyoknak adóhatósági adó megállapítással történő adó előírására.

Sajnos az adócsoport személyi állománya az idei évben, és ahogy az elmúlt évek során is tapasztalható, lecsökkent, ami a rendszer nehézkes működése mellett tovább nehezíti a mindennapos munkavégzést. A végrehajtás igen fontos területe az adócsoport munkájának, mely feladat ellátása egy teljes ügyintézőt kívánna. Ugyanakkor a létszámbeli hiány miatti feladatátcsoportosítás ezt nem teszi lehetővé, egy ügyintéző több feladatkört is ellát, így a behajtásra is kevesebb idő marad. Adóhatóságunk lehetőségeihez mérten mindent megtesz a hátralékok eredményes behajtása érdekében. Célunk, hogy a kintlévőségek ne emelkedjenek, lehetőség szerint csökkenjenek. Ennek érdekében számos intézkedéssel élünk többek között a számlavezető pénzügyi intézetek megkeresése folyamatos, a hátralékosok bankszámladatainak felderítése vonatkozásában.

Az év elején elindítottuk a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) felé elektronikus formában a megkereséseket, mely ez évben összesen 370 személy esetében történt meg az ismeretlen munkahelyi adatok felderítése céljából, ezáltal is gyorsítva, és eredményesebbé téve a végrehajtás folyamatát.

Figyelemmel kísérjük a Magyar Államkincstár által folyósított támogatásokban részesülők listáját. Az Unió és a Nemzeti támogatások végrehajtás alá vonásának előkészítése folyamatban van.

A hátralékos állomány 2023. szeptember 30. napján 98.497.724. -Ft volt, mely reményeink szerint év végére az intézkedéseink hatására csökkenést mutat majd.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az adóbevételek alakulásának értékeléséről szóló beszámolót megvitatni, ezt követően a határozati javaslatban foglaltak szerint elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

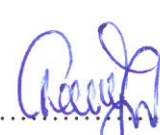
Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete a 2023. évi adóbevételek alakulásának értékeléséről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: dr. Kállai-Csarnai Judit

Határidő: értelem szerint

Mezőberény, 2023. november 10.

dr. Kállai-Csarnai Judit
jegyző

Jogi ellenjegyzés:

Pénzügyi ellenjegyzés: